

Private Digitale Penger blir stadig viktigere

Nye prosjekter for å gjennomføre betalinger i annet enn kroner og øre lanseres stadig oftere og om et eller flere av disse prosjektene lykkes, vil det også berøre regnskaps- og revisorstanden.

Daglig leder
Lasse Meholm
Daglig leder Digital transformasjon og Blockchain
Han har tidligere jobbet med blockchain-teknologi i Nordea og DnB og er både foredragsholder og forfatter.

JP Morgan lanserte sin kryptovaluta JPMCoin i februar, en enklere måte å betale på for sine bedriftskunder. Santander har investert mer enn 100 millioner kroner i Ripple, som har kryptovalutaen XRP. Santander er også med på USC (Utility Settlement Coin) sammen med Wells Fargo og en gruppe av verdens største banker. I midten av juni lanserte Facebook sin kryptovaluta som de kaller Libra.

Private digitale penger

Private Digitale Penger er en betegnelse på penger som ikke er utstedt av en sentralbank eller en kommersiell bank. Som oftest er det et teknologiselskap som står bak utstedelsen av slike penger. Andre betegnelser på slike penger er kryptoaktiva, token eller kryptovaluta. Bitcoin var det første av en lang rekke private digitale penger, introdusert i 2008. Jeg omtaler Bitcoin som penger, selv om mange vil mene at det ikke er penger – fordi:

1. det kan benyttes til å betale med
2. det er en regnskapsenhet, om enn ikke mye brukt
3. det kan brukes til å lagre verdi

Token-økonomi

Det er i ferd med å utvikles noe som kalles token-økonomi, som er bytte av verdi som ikke nødvendigvis er penger.

Nye prosjekter for å gjennomføre betalinger i annet enn kroner og øre lanseres stadig oftere.

Det kan være informasjon fra bilen din til andre biler (Tesla og Rover), anonymisert informasjon om reisevanene dine, informasjon fra sensorene i huset ditt, etc. Betalingen er ofte mikrobetalinger på noen få øre. Noen ganger betales det også i annet enn penger, det skjer en byttehandel hvor det er vanskelig å sette et kronebeløp på verdien.

To typer penger

Vi har i dag to typer penger for publikum, kontanter og kontopenger. Kontanter blir stadig mer irrelevant som betalingsmiddel i Norge, og i Sverige kan butikkene velge å ikke akseptere kontanter. Dette testes også i Norge, der for eksempel Elkjøp Phonehouse opplyste at de fra januar 2019 ikke aksepterer kontanter. Utfordringen i Norge er at sentralbankloven påbyr butikkene å ta imot kontanter.

Kontopenger er teknisk sett en fordring på en kommersiell bank. Gjennom utlån «trykker» i praksis bankene nye penger. Sentralbanken er ikke deltagere i å skape disse kontopengene. Lån skaper nye penger, og med det styres pengemengden.

En tredje pengeenhet

Private Digitale Penger er en ny og tredje pengeenhet som er på full fart inn. I tillegg jobber flere sentralbanker med det de kaller digitale sentralbankpenger. Spørsmålet bankene og myndighetene må stille seg, er hvorfor dette skjer nå? Sannsynligvis er det fordi tjenestene som bankene tilbyr er for dårlige og for dyre, og at det finnes en teknologi som Blockchain, som muliggjør radikal endring.

Libra ønsker en pangstart

Det har lenge vært spekulert i hvilke planer Facebook har for Blockchain og betalinger etter at de ansatte David Marcus i fjor sommer. At Facebook offentliggjør sin kryptovaluta Libra ett år før den settes i produksjon, kan være at de ved å gjøre API-dokumentasjonen tilgjengelig, gjør det mulig for tredjeparter å utvikle tilleggstenester før infrastrukturen er i produksjon. På

det viset kan de få et kjempeløft når den settes i produksjon våren 2020.

Tilleggstenester fra tredjeparter kan være nye wallet's, integrasjon med betalingsløsninger i fysisk butikk eller nettbutikk, tett sammenkobling med ERP/regnskapssystemer eller privatøkonomi og robotrådgivning.

Libra og Libra Association

Libra er navnet på Facebooks pengeenhet og Libra Association er en non profitorganisasjon med sete i Genève i Sveits som skal administrere utviklingen. Alle som deltar i den tekniske gjennomføringen ved å opprette en såkalt valideringsnode (noe tilsvarende det å «mine» i Bitcoin), blir medlemmer og får en stemme når noe skal avgjøres. Pr. juni 2019 er det 28 medlemmer som kalles «Founding members» som inkluderer Visa, Mastercard, Uber og Spotify AB.

Libra vil bli en kryptovaluta i kategorien stable coin, med en kurs som skal være lite volatil. Kursen på Libra vil følge kursen på en valutakurv, uten at det er kjent hvilke valutaer som er i kurven. Antagelig vil USD, Euro og Japanske Yen bli dominerende. Det betyr for oss i Norge at kursen fort kan bevege seg noen prosent i måneden i forhold til norske kroner.

For å veksle til seg Libra må man betale med USD, Euro, JPY, kroner eller annen tradisjonell valuta. Disse pengene settes i flere banker i flere land. Statsobligasjoner med kort løpetid (sertifikater) danner også noe av sikkerheten for verdien i Libra.

Suksessfaktorer

For at Libra skal lykkes er meningen at:

- 1) kursen skal holdes relativt stabil mot en rekke store valutaer
- 2) Libra skal kunne brukes til å handle i et stort antall butikker og netthandler
- 3) det sørges for sikkerhet, stabilitet og skalering og
- 4) det bygges inn tillit ved riktig organisering,
- 5) det må forhindre terrorfinansiering og pengevasking

(AML). Det skal for eksempel være tette skott mellom Facebook og Libra.

Tror at Libra blir en suksess

Det er slett ikke umulig at Libra kan bli en suksess. Om vi ser på andre virtuelle valutaer som har lyktes, for eksempel MPesa i Kenya, bygges det fort nye tjenester på toppen, slik som innskudd med renter, lån med en gunstig rente, sparing og fordelskort. Sentralbanken i Kenya utsteder også statsobligasjoner i MPesa, en ren virtuell valuta.

Dermed blir mye av det bankene tjener penger på i dag utsatt for en ny type konkurranse. Et annet viktig hinder er KYC og AML, kjenn din kunde og bekjempelse av pengevasking. Libra må kunne dokumentere hvem som sender penger og hvem som tar imot penger og pengenes opprinnelse. Dette er mye av grunnen til at bankene til nå har vært avventende til kryptovaluta. KYC og AML kommer sannsynligvis til å bli løst bedre enn i dagens regime, hvor store banker blir tatt i å delta i hvitvasking hvert eneste år til tross for mengder av regulering.

Skal bli gratis å bruke

Det er tanken at Libra, basert på renteinntekter av innskudd, skal være gratis for kundene. Jeg mener at det er stor sannsynlighet for at Libra lykkes. De har fokus på å jobbe sammen med reguleringsmyndighetene og bankene for å forhindre hvitvasking og terrorfinansiering. De vil gjøre det enkelt å sende penger, både for private og bedrifter, og de regner med at over 100 partnere som inkluderer banker, butikkjeder, netthandler etc. vil være på plass før neste sommer,

Vi har noen spennende år foran oss, og det er sannsynlig at også regnskapsførere og revisorer vil bli berørt.